

KOBİ'LER İÇİN YENİ DÖNEM, KOSGEB'DEN YENİ DESTEKLER

Erdem ALPTEKİN

KOBİ'lerin en büyük sorunu finansman sıkıntısı.

Finansman sıkıntısının ardından bilgi eksikliği ve firma yöneticilerinin finansman, satış-pazarlama ve lojistik gibi işletmenin faaliyetleri sürdürmesi için gerekli tüm faaliyetleri tek başına üstlenmesi geliyor.

KOBİ'lerin en büyük sıkıntısı, ülkemizde KOBİ'lere yönelik yeterince destek olmaması.

Ancak bu durumdan şikayetçi olan işletmelerimizin tüm destekler hakkında bilgisi olmadığı görülüyor.

Sözkonusu desteklerin farkındalığını arttırmak için tüm kurumlara büyük görevler düşüyor.

Çünkü KOBİ'ler ülkemiz ekonomisinin yaklaşık % 99'unu oluşturdukları için, KOBİ'lere verilecek destek, ülke ekonomisine verilecek destekle eş değerde.

İş dünyasına bir umut olarak lanse edilen Kredi Garanti Fonu Sistemi, Kaf Dağı'nın ardında kaldı.

KOSGEB Kanunu 5 Mayıs 2009'da yürürlüğe girdi.

Ancak 1 yıl geride kalmasına rağmen, hizmet ve ticaret sektöründeki firmalar KOSGEB Kredi Paketi hariç, KOSGEB desteklerinden faydalanamadılar.

Neyse ki KOBİ Destek Paketi'nin kısa bir süre içerisinde yürürlüğe girmesiyle birlikte bu problem ortadan kalkacak.

Hazırlanan altı adet destek programı ile reel sektörün makro planda sorun yaşadığı teknoloji, ürün tasarımı, ihracat, markalaşma, inovasyon ve kümelenme gibi alanlara ağırlık verilecek.

2010 yılındaki KOSGEB destekleri; KOBİ Proje Destek Programı, Ar-Ge, Inovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı, Tematik Proje Destek Programı, İşbirliği-Güçbirliği Destek Programı, Girişimcilik Destek Programı ve Genel Destek Programı olarak altı ana başlıkta toplanıyor.

KOBİ destek paketi ile;

- ✚ İşletmelere 150 bin TL'ye kadar destek verilecek.
- ✚ Yeni paket çerçevesinde 263 milyon TL kaynak aktarılacak. Bu rakam zaman içinde 300 milyon TL'ye de çıkabilecek.
- ✚ Projelerin % 75'ini KOSGEB % 25'ini KOBİ'ler karşılayacak.
- ✚ Meslek kuruluşlarına % 50 oranında destek verilecek.
- ✚ Kuruluş ve işletme giderleri için 27 bin TL'ye kadar destek sağlanacak. Ancak bunun için KOSGEB'in eğitim programından yararlanma şartı bulunuyor.
- ✚ Şirketlere ücretsiz uygulamalı girişimcilik dersi verilecek.
- ✚ Ciddi projelerle AB fonlarından KOBİ'lere 1 milyar euro aktarmak mümkün olacak.

KOSGEB Destek Mevzuatında da revizyona gidiliyor.

Sayın Sanayi ve Ticaret Bakanı tarafından, hazırlanmış olan KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği'nin Haziran Ayı ortalarında Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe gireceği ifade edildi.

KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği ve programlarla ile sağlanacak değişiklikler aşağıdaki gibi:

- Yalın ve esnek bir destek mevzuatı,
- Kısa sürede (KOSGEB İcra Komitesi onayı ile) yeni Destek Programları ekleme, çıkarma,değiştirme,
- Başkanlık Makamı onayı ile revize edilebilecek Uygulama Lisansları,
- KOBİ'lerin büyük bir çoğunluğunun mikro ölçekli olması sebebi ile doldurmakta zorlandıkları Stratejik Yol Haritası uygulamasından vazgeçilmiş olması,
- Proje bazlı uygulama ile işletme talep odaklı destekleme sisteminin de uygulamaya alınması,
- Mevcut destek türlerinin sadeleştirilmiş ve iyileştirilmiş olması ve yeni desteklerin eklenmesi,
- Destek başvuru ve karar alma sürecinin basitleştirilmiş olması,
- Genel Sözleşme, Destek Sözleşmesi ve Damga Vergisi gibi ara unsurların kaldırılmış olması,
- Destek bazlı izleme yerine işletme bazlı izleme.

KOSGEB desteklerinden yararlanabilmek için, KOSGEB veri tabanında yer almak ve desteklerden yararlanmak için KOSGEB'in www.kosgeb.gov.tr internet adresinde belirtilen belgelerle birlikte KOSGEB Birimine başvuru yapılması gerekiyor.

Veritabanına kayıt için firmaların; ssk işyeri sicil no veya bağkur no, esnaf/ ticaret sicil numarasını bilmesi gerekiyor.

<http://destek.kosgeb.gov.tr> sitesinden şifre almada sorun yaşamış olan veya Birim seçme ekranında sorunla karşılaşarak şifresini alamamış işletmeler, adres bilgisinde seçtikleri İl içerisinde yer alan veya bu ili kapsama alanına alan KOSGEB Merkez Müdürlüklerinden Kullanıcı Kod ve Şifre bilgilerini öğrenebilirler.

İşletmenin KOBİ vasfını taşıyıp taşımadığının anlaşılması için KOBİ Beyannamesi doldurulmaktadır.

Başvurular; ilgili destek programı ve uygulama esaslarına göre değerlendirilmektedir.

KOSGEB destek kapsamında olan üyelerimizin KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği Resmi Gazete’de yayımlanmadan KOSGEB veritabanına kayıt olmaları büyük önem taşıyor.

KOSGEB’e kaydını yaptırmayan üyelerimizin bir an evvel kayıt olmaları, kaydı olanların ise bilgilerini güncellemeleri gerekiyor.

KOBİ Paketi, KOSGEB’in bütçesiyle sınırlı.

Ancak AB fonları ile Kalkınma Ajanslarının da buraya dahil edilebileceği belirtiliyor.

Sözkonusu paketin içeriğine, ihracat yapan KOBİ'lere yönelik teşviklerin de eklenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Ülkemizin Cumhuriyetin 100'üncü yılında dünyanın ilk 10 ülkesi arasında yer alma ve 500 milyar dolarlık ihracat hedef için, özellikle KOBİ'lerin milli ekonomiye katkıları daha da arttırılmalı.

Ekonomik programlarda bu tip destek ve teşviklere daha çok yer verilmeli.

EK 1: KOBİ'LERE YÖNELİK KOSGEB TARAFINDAN VERİLECEK DESTEKLER

1.KOBİ PROJE DESTEK PROGRAMI

Programın Amacı ve Gerekçesi

- İşletmelere özgü sorunların işletmeler tarafından projelendirildiği ve projelendirilen maliyetlerin desteklenebildiği bir programa ihtiyaç duyulması,
- KOBİ'lerde proje kültürü ve bilincinin oluşturulması,
- İşletmelerin proje yapabilme kapasitelerinin geliştirilmesi,
- Esnek destekleme sistemine ihtiyaç duyulması.

Program ve Proje Limitleri

Program Süresi	3 yıl
Proje Süresi	6-24 ay(+12ay)
Destek Üst Limiti	150.000 TL
Destek Oranı	1.ve 2. Bölge için %50 3.ve 4. Bölge için %60

Desteklenecek Proje Konuları

- İşletmelerin; üretim, yönetim-organizasyon, pazarlama, dış ticaret, insan kaynakları, mali işler ve finans, bilgi yönetimi ve bunlarla ilişkili alanlarda sunacakları projeler desteklenir.

Desteklenecek Proje Giderleri

- Arsa, bina, inşaat, tadilat, tefrişat ve benzeri, taşıt aracı, vergi, resim ve harçlar, sosyal güvenlik primleri, haberleşme giderleri, proje ile ilgili olmayan personel giderleri, enerji ve su giderleri, kira giderleri, finansman giderleri, proje ile ilişkilendirilmemiş diğer maliyetler dışında bulunan ve Kurul tarafından uygun bulunan giderler destek kapsamındadır.
- Proje ile ilişkilendirilmiş makine-teçhizat, hammadde ve malzemeye ilişkin KOSGEB desteği, Kurul tarafından karar verilen toplam KOSGEB destek tutarının % 10'unu aşamaz.

2. TEMATİK PROJE DESTEK PROGRAMI

Programın Amacı ve Gerekçesi

- KOBİ'lerin kendi işletmelerini geliştirmeleri ve Meslek Kuruluşları tarafından küçük ve orta ölçekli işletmelerin geliştirilmesi amacıyla daha fazla proje hazırlamalarının teşvik edilmesi,
- Makro strateji dokümanlarında işaret edilen öncelikler dikkate alınarak belirlenen tematik alanlarda bölgesel ve sektörel ihtiyaçların karşılanması,
- KOBİ'lerin uluslararası mevzuat ve önceliklere uyumunun sağlanması,

Tematik Proje Destek Programı Destek Unsurları

	Çağrı Esaslı Tematik Program	Meslek Kuruluşu Proje Destek Programı
Başvuru Yapabilecekler	KOBİ'ler ve Meslek Kuruluşları	Meslek Kuruluşları
Program Süresi	-	3 Yıl
Proje Süresi	Proje Teklif Çağrısında Belirlenir	24 Ay (+12 Ay)
Destek Oranı	1. ve 2. Bölgede % 50 3. ve 4. Bölgede % 60	1. ve 2. Bölgede %50 3. ve 4. Bölgede % 60
Destek Ödemesi	Geri Ödemeli ve Geri Ödemesiz seçeneklerle	Geri Ödemesiz
Destek Üst Limiti	Proje Teklif Çağrısında Belirlenir	150.000 TL

Çağrı Esaslı Tematik Program Desteklenecek Proje Giderleri

- Personel ücretleri ve seyahat giderleri,
- Makine-ekipman, yazılım ve donanım alımı veya kiralanması giderleri (azami %25),
- Sarf malzemesi giderleri,
- Hizmet alım giderleri,
- Genel idari giderler (azami %10).

Meslek Kuruluşu Proje Destek Programı Desteklenecek Proje Giderleri

Kurul tarafından uygun bulunan ve aşağıda belirtilenler **dışında kalan** giderler destek kapsamındadır; Bina inşaat yapımı, tadilatı, gayrimenkul alımı, makine-teçhizat, tefrişat, taşıt aracı, vergi, resim ve harçlar, sosyal güvenlik primlerinin işveren payı, haberleşme giderleri, finansman giderleri, proje ile ilgili olmayan personel giderleri, enerji, su, kira giderleri, proje ortaklarından alınan danışmanlık ve hizmet alımı giderleri ve proje ile ilişkilendirilmemiş maliyetler.

3. İŞBİRLİĞİ - GÜÇBİRLİĞİ DESTEK PROGRAMI

Programın Amacı ve Gerekçesi

- KOBİ'lerin işbirliği-güçbirliği anlayışında bir araya gelerek “Ortak Sorunlara Ortak Çözümler” üretilmesi,
- KOBİ'lerin tedarik, pazarlama, düşük kapasite kullanımı, rekabet gücü zayıflığı, finansman başta olmak üzere tek başlarına çözümünde zorlandıkları birçok soruna çözüm bulunması,
- KOBİ'lerin bir araya gelerek kapasite ve rekabet gücü yüksek işletmelere dönüşmesi,
- Ölçek ekonomisinden yararlanılarak kaynak tasarrufu sağlanması,
- KOBİ'ler arasında ortaklık ve işbirliği kültürünün geliştirilmesi.

İşbirliği - Güçbirliği Ortaklık Modelleri

- Proje ortağı işletmelerin mevcudiyetlerini koruyarak kurulacak olan işletici kuruluşa ortak olmaları,
- Proje ortağı işletmelerin bir kısmının ya da tamamının kendilerini feshederek kurulacak işletici kuruluşa ortak olmaları,
- Proje ortağı işletmelerin bir kısmının kendilerini feshederek ortaklardan birinin bünyesinde birleşmesi,

Her bir ortaklık modelinde en az 5 işletmenin bir araya gelmesi şartı aranır.

Desteklenecek Proje Konuları

- Hammadde, ara mamul, mamul, lojistik ve diğer hizmetleri daha hızlı ve ucuz temin edebilmeleri amacıyla ortak tedarik,
- Müşteri istekleri ve pazarın talebi doğrultusunda ürün ve hizmet geliştirmeleri, ürettikleri ürün ve hizmetleri yeni pazarlara sunmaları amacıyla ortak tasarım,
- Ürün ve hizmet kalitelerini yükseltmek ulusal ve uluslararası pazar paylarını artırmak, marka imajı oluşturmak, uluslar arası pazarın ihtiyaçlarına cevap vermeleri amacıyla ortak pazarlama,
- Ürün ve hizmet standartlarını geliştirmeleri amacıyla ortak laboratuvar,
- Üretim ve hizmet kapasitelerini, çeşitlerini, verimliliğini ve kalitelerini artırmak amacıyla ortak imalat ve hizmet sunumu konularında sunacakları projeler desteklenir.

Program ve Proje Limitleri

Program Süresi	3 yıl
Proje Süresi	6-24 ay (+ 12 ay)
Destek Üst Limiti	250.000 TL (Geri Ödemesiz), 500.000 TL (Geri Ödemeli)
Destek Oranı	1. ve 2. Bölge için %50 3. ve 4. Bölge için %60

4. AR-GE, İNOVASYON VE ENDÜSTRİYEL UYGULAMA DESTEK PROGRAMI

Programın Amacı ve Gerekçesi

- Bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip KOBİ ve girişimcilerin geliştirilmesi,
- Teknolojik fikirlere sahip tekno-girişimcilerin desteklenmesi,
- KOBİ’lerde Ar-Ge bilincinin yaygınlaştırılması ve Ar-Ge kapasitesinin artırılması,
- Mevcut Ar-Ge desteklerinin geliştirilmesi,
- İnovatif faaliyetlerin desteklenmesi,
- Ar-Ge ve İnovasyon proje sonuçlarının ticarileştirilmesi ve endüstriyel uygulamasına yönelik destek mekanizmalarına ihtiyaç duyulması.

Proje Süresi

- Ar-Ge ve İnovasyon Programı için en az 12 (on iki), en çok 24 (yirmi dört) ay,
- Endüstriyel Uygulama Programı için en çok 18 (on sekiz) ay,
- Her iki program için de Kurul kararı ile 12 (on iki) aya kadar ek süre verilebilir.

Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı

AR-GE, İNOVASYON VE ENDÜSTRİYEL UYGULAMA DESTEK PROGRAMI	Destek Üst Limiti (TL)	DESTEK ORANI (%)
Ar-Ge ve İnovasyon Programı		
İşlik Desteği	İşliklerden bedel alınmaz	
Kira Desteği	12.000	75
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alımı Giderleri Desteği	100.000	75
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alımı Giderleri Desteği (Geri Ödemeli)	200.000	75
Personel Gideri Desteği	100.000	75
Başlangıç Sermayesi Desteği	20.000	100
Proje Geliştirme Desteği	Proje Danışmanlık Desteği	25.000
	Eğitim Desteği	5.000
	Sınai ve Fikri Mülkiyet Hakları Desteği	25.000
	Proje Tanıtım Desteği	5.000
	Fuar, Kongre, Konferans, Teknolojik İşbirliği Desteği	15.000
	Test, Analiz, Kalibrasyon Desteği	25.000

Endüstriyel Uygulama Programı		
Kira Desteği	18.000	75
Personel Gideri Desteği	100.000	75
Makine-Teçhizat, Donanım, Sarf Malzemesi, Yazılım ve Tasarım Gid. Desteği	150.000	75
Makine-Teçhizat, Donanım, Sarf Malzemesi, Yazılım ve Tasarım Giderleri Desteği (Geri Ödemeli)	200.000	75

5. GİRİŞİMCİLİK DESTEK PROGRAMI

Programın Amacı ve Gerekçesi

- Ekonomik kalkınma ve istihdam sorunlarının çözümünün temel faktörü olan girişimciliğin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması,
- Başarılı ve sürdürülebilir işletmelerin kurulması,
- Girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması,
- İş Geliştirme Merkezlerinin kurulması ile girişimciliğin geliştirilmesi,
- İstihdamın artırılması,
- Yerel dinamiklere dayalı girişimciliğin desteklenmesi.

Girişimcilik Destek Programı 3 alt programdan oluşur:

- Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi
- Yeni Girişimci Desteği
- İş Geliştirme Merkezi (İŞGEM) Desteği

Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi

- Minimum 60 saatlik eğitim ve atölye çalışmasından oluşan eğitim programını kapsar (girişimcilik özelliklerinin sınanması, iş fikri egzersizleri yapılması ve iş planı hazırlanması)
- Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri KOSGEB veya diğer kurum ve kuruluşlar (üniversite, İŞKUR, meslek kuruluşu, belediye v.b. tarafından düzenlenebilir,
- Eğitimler, genel ve özel hedef grupları (gençler, kadınlar, dezavantajlı gruplar) için düzenlenir,
- Eğitimlere katılanlardan ücret alınmaz.

Yeni Girişimci Desteği

Bu destekten;

- Uygulamalı girişimcilik eğitimini tamamlayarak işini kuran girişimciler ve
- İŞGEM girişimcileri faydalanabilir.

Yeni Girişimci Desteği Destek Unsurları

DESTEK UNSURU		ÜST LİMİT (TL)	DESTEK ORANI (%) (1. ve 2. Bölge)	DESTEK ORANI (%) (3. ve 4. Bölge)
İşletme Kuruluş Desteği	Geri ödemesiz	5.000	60 (Kadın veya özürlü girişimci:70)	70 (Kadın veya özürlü girişimci:80)
Kuruluş Dönemi Makine, Teçhizat ve Ofis Donanım Desteği	Geri ödemesiz	10.000		
İşletme Giderleri Desteği	Geri ödemesiz	12.000		
Sabit Yatırım Desteği	Geri Ödemeli	70.000		

İş Geliştirme Merkezi Desteği

- İş Geliştirme Merkezleri, bünyesinde barındırdığı işletmelere, işletme geliştirme danışmanlığı, uygun koşullarda iş yeri mekânı, ortak ofis ekipmanı, ofis hizmetleri gibi hizmetler sunarak işletmelerin en kırılgan oldukları ilk yıllarını sağlıklı bir şekilde aşmalarını ve büyümelerini sağlamak amacıyla kurulan ve işletilen merkezlerdir.
- İşletme Geliştirme Merkezlerinin kuruluş başvurusu; belediyeler, üniversiteler, özel idareler, kalkınma birlikleri, meslek kuruluşları ve kar amacı güzetmeyen kooperatifler tarafından münferiden veya birlikte yapılabilir.

İş Geliştirme Merkezi Desteği Destek Unsurları

DESTEK UNSURU		ÜST LİMİT (TL)	DESTEK ORANI (%) (1. ve 2. Bölge)	DESTEK ORANI (%) (3. ve 4. Bölge)
İŞGEM Kuruluş Desteği (18 ay) Bina tadilatı Mobilya Donanım İŞGEM Yönetim	Geri ödemesiz	750.000 600.000 125.000 25.000	60	70
İŞGEM İşletme Desteği (36 ay) Personel Eğitim, Danışmanlık Küçük tadilat	Geri ödemesiz	100.000 30.000 50.000 20.000	60	70

6. GENEL DESTEK PROGRAMI

Programın Amacı ve Gerekçesi

- Proje hazırlama kapasitesi düşük KOBİ'ler ile KOSGEB hedef kitlesine yeni dahil olmuş sektörlerdeki KOBİ'lerin de mevcut KOSGEB desteklerinden faydalanması,
- KOBİ'lerin kaliteli ve verimli mal/hizmet üretmelerinin sağlanması,
- Mevcut KOSGEB desteklerinin revize edilerek daha fazla KOBİ'nin bu desteklerden yaygın şekilde faydalanması,
- KOBİ'lerin rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek amacıyla genel işletme geliştirme faaliyetlerinin teşvik edilmesi,
- KOBİ'lerin yurt içi ve yurt dışı pazar paylarını artırmak amacıyla tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinin geliştirilmesi.

Program Destek Üst Limit ve Oranları

	GENEL DESTEK PROGRAMI DESTEKLERİ	DESTEK ÜST LİMİTİ (TL)	DESTEK ORANI (%)	
			1. ve 2. Bölgeler	3. ve 4. Bölgeler
1	Yurt İçi Fuar Desteği	30.000	% 50	% 60
2	Yurt Dışı İş Gezisi Desteği	10.000		
3	Tanıtım Desteği	15.000		
4	Eşleştirme Desteği	15.000		
5	Nitelikli Eleman İstihdam Desteği	20.000		
6	Danışmanlık Desteği	15.000		
7	Eğitim Desteği	10.000		
8	Enerji Verimliliği Desteği	30.000		
9	Tasarım Desteği	15.000		
10	Sınai Mülkiyet Hakları Desteği	20.000		
11	Belgelendirme Desteği	10.000		
12	Test, Analiz ve Kalibrasyon Desteği	20.000		

Not: İzmir 1. Bölgede yer almaktadır.

Ek 2: İZMİR'DE BULUNAN KOSGEB BİRİMLERİ

BİRİM	ADRES	EMAİL	TELEFON
İzmir İşletme Geliştirme Merkez Müdürlüğü	Atatürk OSB 10013 Sok. P.K.:35477 Çiğli/İZMİR	izmir.igem@kosgeb.gov.tr	0232 376 73 27
İzmir Aliağa Org.San.Böl. Sinerji Odağı	İzmir-Çanakkale E87 Karayolu 67.km	izmir.igem@kosgeb.gov.tr	0 232 621 50 50
İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi TEKMER	Dokuz Eylül Üniversitesi Dokuzçeşmeler Kampüsü Adatepe Mah. 24. Sokak No: 2 P.K.:35160 Buca/İZMİR	dokuzeylul.tekmer@kosgeb.gov.tr	0232 420 09 14
İzmir Ege Üniversitesi EBSO TEKMER	KOSGEB Ege.Ünv.EBSO Teknoloji Geliştirme Merkez Müdürlüğü Ege Üniv. Kampüsü P.K.:35100 Bornova/İZMİR	ege.tekmer@kosgeb.gov.tr	0232 342 90 51

Tablo: www.kosgeb.gov.tr

Kaynak

- www.kosgeb.gov.tr
- www.sanayi.gov.tr